ชื่อเรื่องวิทยานิพส์

พฤติกรรมของเนื้อทราย (Cervus porcinus) ในสภาพกักชัง

แบบต่าง ๆ

ชื่อผู้ เ ชียน

นายสิทธิชัย สิทธิไพบูลย์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาชีววิทยา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนส์:

มศ. ดร.นริทธิ์ สีตะสุวรรณ

ประชานกรรมการ

รศ. ยุทธนา

สมิตะสิริ

กรรมการ

นายสัตวแพทย์กาญจน์ชัย แสนวงศ์

กรรมการ

บทคัดฮ่อ

จากการศึกษาพฤติกรรมของเนื้อทราย (Cervus porcinus) ในสวนสัตว์ เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ สวนสัตว์เปิดเขาเชียว จังหวัดชลบุรี และศูนย์ศึกษาธรรมชาติและ สัตว์ปาเชิงดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2532 ถึง ชันวาคม 2532 โดย การสังเกตพร้อมชันทึกแบบแผนของพฤติกรรมส่วนตัว พฤติกรรมสังคม การเลี้ยงลูก การพัฒนาร่าง กายและการพัฒนาผฤติกรรมของลูกเนื้อทรายแรกเกิดจนถึงอายุ 6 เดือน พบว่าเนื้อทรายเพศผู้ และเพศเมียที่มีลำดับสังคมสูงจะแสดงการก้าวร้าวด้วยความถี่สูง ทั้งสองเพศจะแสดงการขอมแน้ การผูกไมตรีด้วยการทักทายและเลียให้กัน เสียงร้องเตือนภัยทำให้เนื้อทรายวิ่งไปรวมกลุ่มกัน

การเกี้ยวมีความถี่สูงในวันแรกที่เพศเมียเป็นสัด เพศผู้ที่แข็งแรงที่สุดเท่านั้นที่จะมีโอกาสได้ผสม
พันธุ์ เนื้อทรายเพศเมียจะมีการช่อนลูกแรกเกิดประมาณ 6-9 วัน เนื้อทรายแรกเกิดมีจุดสีขาว
ตามลำตัวและแถบหลังเป็นสีดำ แสดงพฤติกรรมส่วนตัวได้ตั้งแต่แรกเกิด สำหรับพฤติกรรมส่งคม
จะพัฒนาไปตามอายุ การผลัดเขาของเนื้อทรายเพศผู้เต็มวัยจะเริ่มตั้งแต่เดือนกันวาคม ส่วนการ
ผลัดขนจะเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม สภาพคอกเลี้ยงของเนื้อทรายที่มีความแตกต่างกันทั้ง 3 แหล่ง
ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม

Thesis Title Behaviour of Hog Deer (Cervus porcinus) in Various

Types of Captivities.

Author

Mr. Sitthichai Sitthipiboon

M.S.

Biology

Examining Committee:

Assist. Prof. Dr. Narit Sitasuwan

Chairman

Assoc. Prof. Yuthana

Smitasiri

Member

Veterinarian Kanchai

Sanwong

Member

Abstract

The behaviour of hog deer (<u>Cervus porcinus</u>) at Chiang Mai Zoo, Chiang Mai, Khao Kheow Open Zoo, Chonburi and Choengdoi Suthep Nature and Wildlife Education Centre, Chiang Mai were studied from January 1989 to December 1989 by observing and recording individuals' behaviour, social behaviour, parental care, growth and behavioural development of newborn hog deer up to 6 months of age. Both male and female hog deer which ranked high in the social hierarchy showed a high frequency of aggression. Both sexes displayed submission,

greeting and grooming as appeasement behaviour. The deer crowded around any individual which gave alarm vocalizations. Courtship behaviour by males was frequent when females were in estrus. Only the strongest males had the chance to copulate. Female hog deer hid newborn hog deer for 6-9 days. The newborn deer had white spots on their bodies and a long black stripe on their backs. Individual behaviour was displayed from birth but the development of social behaviour depended on age. Adult male hog deer shed their antlers in December and moulted in January. Despite differences in the conditions of the hog deer pens between the 3 study sites, there were no differences in behaviour.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved